

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. balandžio 10 d.*

Byloje C-412/06

dėl *Oberlandesgericht Stuttgart* (Vokietija) 2006 m. spalio 2 d. Nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2006 m. spalio 10 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Annelore Hamilton

prieš

Volksbank Filder eG,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai A. Tizzano, A. Borg Barthet, M. Ilešič (pranešėjas) ir E. Levits,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2007 m. rugsėjo 20 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— A. Hamilton, atstovaujamos advokato K.-O. Knops,

— *Volksbank Filder eG*, atstovaujamo advokatų M. Siegmann ir J. Höger,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir A. Günther,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos E. Ośniecka-Tamecka,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos A. Aresu ir V. Kreuzschitz,

susipažinęs su 2007 m. lapkričio 21 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvos 85/577/EEB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su sutartimis, sudarytomis ne prekybai skirtose patalpose (OL L 372, p. 31, toliau – Direktyva dėl pardavimų namuose), išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas sprendžiant ginčą tarp A. Hamilton ir *Volksbank Filder eG* (toliau – *Volksbank*) dėl prašymo panaikinti paskolos sutartį ir grąžinti sumokėtas palūkanas.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

- 3 Direktyvos dėl pardavimų namuose ketvirta konstatuojamoji dalis nustato:

„<...> ne prekybai skirtose patalpose sudarytų sutarčių ypatumas yra tas, kad paprastai būtent pardavėjas pradeda sutarties derybas, kurioms vartotojas nėra pasirengęs arba yra netikėtai užkluptas; <...> vartotojas dažnai negali palyginti pasiūlymo

kokybės ir kainos su kitais pasiūlymais; <...> šis netikėtumo elementas paprastai yra ne tik išnešiojamoje prekyboje sudaromose sutartyse, bet ir kitų rūšių sutartyse, kurias pardavėjas sudaro ne prekybai skirtose patalpose“.

4 Pagal šios direktyvos penktą konstatuojamąją dalį:

„<...> vartotojui turėtų būti suteiktos mažiausiai septynios dienos, per kurias jis turėtų teisę nutraukti sutartį, kad galėtų įvertinti iš sutarties kylančius išsipareigojimus.“

5 Šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalis nustato:

„Ši direktyva taikoma sutartims, pagal kurias pardavėjas tiekia prekes ar paslaugų teikėjas teikia paslaugas vartotojui ir kurios sudaromos

<...>

— pardavėjo vizito:

i) į <...> vartotojo gyvenamąją patalpą metu;

<...>

jei apsilankoma ne pagal aiškiai pareikštą vartotojo prašymą.“

6 Šios direktyvos 4 straipsnis skelbia:

„Sandorių, kuriems taikomas 1 straipsnis, atveju iš pardavėjų reikalaujama raštu pranešti vartotojams apie jų teisę nutraukti sutartį per 5 straipsnyje nustatytą terminą, kartu su asmens, kurio atžvilgiu ta teise gali būti pasinaudota, pavarde (pavadinimu) ir adresu.

Tokiame pranešime turi būti nurodyta data ir dalykai, leidžiantys identifikuoti sutartį. Vartotojui jis įteikiamas:

a) 1 straipsnio 1 dalies atveju – sutarties sudarymo metu;

<...>

Valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinės teisės aktuose būtų nustatytos tinkamos vartotojų apsaugos priemonės tais atvejais, kai šiame straipsnyje nurodyta informacija nepateikiama.“ (Pataisytas vertimas)

7 Direktyvos dėl pardavimų namuose 5 straipsnis numato:

„1. Vartotojas turi teisę atsisakyti savo veiksmų rezultatų išsiųsdamas pranešimą per ne trumpesnę kaip septynių dienų laikotarpį nuo 4 straipsnyje nurodyto pranešimo gavimo nacionalinės teisės aktuose nustatyta tvarka. <...>

2. Pranešimo pateikimas atleidžia vartotoją nuo bet kokių įsipareigojimų pagal nutrauktąją sutartį.“

8 Pagal šios direktyvos 7 straipsnį:

„Jei vartotojas pasinaudoja savo teise atsisakyti sutarties, tokio atsisakymo teisiniams padariniams taikomi nacionalinės teisės aktai, ypač dėl mokėjimų už tiekias prekes ir teiktas paslaugas atlyginimo ir gautų prekių grąžinimo.“

9 Šios direktyvos 8 straipsnis nustato:

„Ši direktyva netrukdo valstybėms narėms priimti arba toliau taikyti nuostatų, labiau saugančių vartotojus jos taikymo srityje.“

Nacionalinės teisės aktai

- 10 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikomos redakcijos 1986 m. sausio 16 d. Įstatymo dėl sutarčių, sudarytų ne prekybai skirtose patalpose, ir panašių sandorių nutraukimo (*Gesetz über den Widerruf von Haustürgeschäften und ähnlichen Geschäften*, BGBl. I, 1986 m., p. 122, toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 1 dalies ketvirtas sakinyss numatė:

„Nesuteikus tokios informacijos, kliento teisė nutraukti sutartį („Widerruf“) pasibaigia praėjus vienam mėnesiui po to, kai abi šalys visiškai įvykdo savo įsipareigojimus pagal sutartį.“

- 11 Taikant šią nuostatą klaidingos informacijos suteikimas prilyginamas informacijos nesuteikimui.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 12 A. Hamilton 1992 m. lapkričio 17 d. savo gyvenamojoje vietoje pasirašė paskolos sutartį su banku, kurio teisių perėmėjas yra *Volksbank*, ketindama finansuoti nekilnojamojo turto fondo akcijų įsigijimą (toliau – ginčijama paskolos sutartis).

- 13 Šioje sutartyje pagal 1990 m. gruodžio 17 d. *Verbrauchercreditgesetz* (Vartojamojo kredito įstatymas, BGBl. I, 1990 m., p. 2840, toliau – VKĮ) buvo pateikta informacija, susijusi su teise nutraukti sutartį, pagal kurią „jei paskolos gavėjas gavo paskolą, sutarties negalima nutraukti, jei jis per dvi savaites nuo pranešimo apie sutarties nutraukimą ar paskolos išmokėjimo negrąžina paskolos“.
- 14 1992 m. gruodžio 16 d. banko, kurio teisių perėmėjas yra *Volksbank*, tarnautojai pasirašė šią sutartį, ir bankas išmokėjo paskolos sumą A. Hamilton, kuri pradėjo mokėti palūkanas už šią paskolą.
- 15 Kadangi bendrovė, valdanti nekilnojamąjį fondą, kuriame A. Hamilton buvo įsigijusi akcijų, 1997 m. paskelbė bankrotą, labai sumažėjo mėnesinės fondo išmokos, kurios padengdavo didžiąją palūkanų, mokamų pagal nagrinėjamą paskolos sutartį, dalį. Dėl to A. Hamilton nusprendė perfinansuoti savo skolą sudarydama taupomosios sąskaitos nekilnojamajam turtui įsigyti sutartį ir paimdama tarpinę paskolą, šitaip ji 1998 m. balandžio pabaigoje grąžino visą paskolą bankui, kurio teisių perėmėjas yra *Volksbank*, o pastarasis grąžino už paskolą suteiktas garantijas.
- 16 2002 m. gegužės 16 d. A. Hamilton, remdamasi 2001 m. gruodžio 13 d. Sprendimu *Heininger* (C-481/99, Rink. p. I-9945), nutraukė ginčijamą paskolos sutartį.
- 17 2004 m. gruodžio 27 d. A. Hamilton pareiškė ieškinį *Volksbank*, pirma, dėl pagal ginčijamą paskolos sutartį sumokėtų palūkanų ir pagal sutartį suteiktos paskolos sumos grąžinimo, antra, bankui, su kuriuo ji buvo sudariusi taupomosios sąskaitos nekilnojamajam turtui įsigyti sutartį, sumokėtų palūkanų atlyginimo.

18 *Oberlandesgericht Stuttgart* teigimu, nagrinėjama paskolos sutartis patenka į Direktyvos dėl pardavimų namuose 1 straipsnio 1 dalies antros įtraukos i punkto taikymo sritį, nes A. Hamilton dėl jos derėjosi ir ją pasirašė savo namuose.

19 Tačiau *Oberlandesgericht Stuttgart* kyla klausimas, ar Įstatymo dėl sutarčių, sudarytų ne prekybai skirtose patalpose, ir panašių sandorių nutraukimo 2 straipsnio 1 dalies ketvirto sakinio nuostatos gali būti laikomos „tinkamomis vartotojų apsaugos priemonėmis“, nes jos tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, numato teisės nutraukti sutartį pasibaigimą.

20 Todėl *Oberlandesgericht Stuttgart* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar (Direktyvos dėl pardavimų namuose) 4 straipsnio pirmąją pastraipą ir 5 straipsnio 1 dalį galima aiškinti taip, kad nacionaliniam įstatymų leidėjui leidžiama vartotojui šios direktyvos 5 straipsniu suteiktą teisę nutraukti sutartį, nepaisant to, kad vartotojui buvo pateikta klaidinga informacija, apriboti laiko atžvilgiu nustatant, kad ši teisė pasibaigia praėjus mėnesiui po to, kai abi šalys visiškai įvykdo įsipareigojimus pagal sutartį?

Jei Teisingumo Teismas į pirmą prejudicinį klausimą atsakytų neigiamai:

2. Ar (Direktyva dėl pardavimų namuose) turi būti aiškinama taip, kad iš vartotojo negali būti atimta teisė nutraukti sutartį, ypač po sutarties įvykdymo, jei vartotojas negavo šios direktyvos 4 straipsnio pirmojoje pastraipoje nurodytos informacijos?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtimumo

- 21 *Volksbank* abejoja dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtimumo, nes, jo teigimu, nagrinėjama paskolos sutartis nebuvo sudaryta vykdant prekybą namuose. Jis tvirtina, kad dėl to pateikti klausimai lieka hipotetiniai.
- 22 Tačiau Europos Bendrijų Komisija mano, kad prašymu priimti prejudicinį sprendimą siekiama, kad Teisingumo Teismas išnagrinėtų, ar po to, kai A. Hamilton nutraukė nagrinėjamą paskolos sutartį iš anksto grąžindama paskolą, galima iš naujo nutraukti sutartį. Remdamasi visų pirma minėto sprendimo *Heininger* 35 punktu ir 2005 m. spalio 25 d. Sprendimo *Schulte* (C-350/03, Rink. p. I-9215) 69–70 punktais, taip pat nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą 34 punktu, Komisija šiuo klausimu pabrėžia, kad, nors paskolos nekilnojamajam turtui įsigyti sutarties nutraukimas ir patenka į Direktyvos dėl pardavimų namuose taikymo sritį, tačiau šio nutraukimo pasekmes reglamentuoja nacionalinė teisė, kuri vis dėlto turi būti aiškinama kiek įmanoma labiau atsižvelgiant į šios direktyvos turinį ir tikslą. Todėl, Komisijos nuomone, prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.
- 23 Šiuo klausimu reikia priminti, kad tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, kuris yra atsakingas už priimamą sprendimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti reikalingumą pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad galėtų priimti savo sprendimą, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Tačiau

Teisingumo Teismas nemanė galintis nuspręsti dėl jam nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, jeigu akivaizdu, kad nacionalinio teismo prašymas išaiškinti Bendrijos teisę niekaip nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar ginčo dalyku, arba kai klausimas yra hipotetinis (žr. minėto sprendimo *Schulte* 43 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

- 24 Kadangi, pirma, šioje byloje prejudiciniai klausimai yra susiję su Direktyvos dėl pardavimų namuose išaiškinimu ir, antra, nagrinėjama paskolos sutartis, kaip buvo priminta šio sprendimo 18 punkte, patenka į šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalies antros įtraukos i punkto taikymo sritį, negalima teigti, kad prejudiciniai klausimai yra akivaizdžiai hipotetiniai ar niekaip nesusiję su pagrindinės bylos faktais arba ginčo dalyku.
- 25 Todėl reikia konstatuoti, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl bylos esmės

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

- 26 A. Hamilton teigia, kad vartotojas, kuris nebuvo tinkamai informuotas apie savo teisę nutraukti sutartį, apie ją nesužino nei visiškai įvykdęs savo išsipareigojimus, nei per vieną mėnesį nuo įvykdymo. Taigi pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai nėra tinkama vartotojo apsaugos priemonė. Ji priduria, kad Direktyva dėl pardavimų namuose numato, jog prekybininkas turi informuoti vartotoją apie jo teisę nutraukti sutartį ir kad šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje numatytas septynių dienų laikotarpis pradedamas skaičiuoti tik nuo momento, kai vartotojas iš prekybininko gauna su šia teise susijusią informaciją.

- 27 *Volksbank* tvirtina, kad tinkamos vartotojo apsaugos priemonės pagal Direktyvos dėl pardavimų namuose 4 straipsnio trečiąją pastraipą yra tos, kurios gali apsaugoti vartotoją nuo investavimui būdingos rizikos, neatsižvelgiant į namuose sudarytos sutarties nutraukimą.
- 28 Bet kuriuo atveju *Volksbank* teigia, pirma, kad minėtas sprendimas *Heininger* yra susijęs su paskolomis nekilnojamajam turtui įsigyti, o ne su paskolos sutartimis, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, ir, antra, kad pasinaudojimo teise nutraukti sutartį terminas pagrindinėje byloje pradedamas skaičiuoti visiškai įvykdžius nagrinėjamą paskolos sutartį, o ne ją sudarius, kaip buvo byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas.
- 29 Vokietijos vyriausybė pabrėžia, kad, kadangi pagrindinėje byloje nagrinėjami sutartiniai santykiai, trukę beveik šešerius metus, buvo vykdomi teisingai, prekybininkas, pasibaigus sutarčiai ir praėjus mėnesiui po to, turėjo galėti padaryti išvadą, jog šie santykiai daugiau nebus ginčo dalykas. Pirma, pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai vartotojui suteikia pakankamai laiko, būtent visą sutarties vykdymo laiką ir mėnesį po to, apsispręsti dėl namuose sudarytos sutarties nutraukimo. Be to, teisės nutraukti sutartį apribojimas laiko atžvilgiu yra taip pat numatytas kai kuriose kitose vartotojų apsaugos direktyvose.

- 30 Lenkijos vyriausybė pabrėžia, kad teisės nutraukti sutartį apribojimas laiko atžvilgiu sutarties sudarymo ne prekybai skirtose patalpose atveju, nepaisant informacijos apie šią teisę nepateikimo ar klaidingo pateikimo, iš esmės neprieštaruja Direktyvai dėl pardavimų namuose. Tačiau šis apribojimas turi būti suformuluotas taip, kad leistų vartotojui apie savo teises sužinoti iš kitų informacijos šaltinių, jei jis to nesužino iš prekybininko. Šios vyriausybės teigimu, šį apribojimą, kuris taip pat apima laikotarpio, per kurį galima pasinaudoti teise nutraukti sutartį, apibrėžimą, remiantis Direktyvos dėl pardavimų namuose 4 straipsnio trečiaja pastraipa, turi numatyti kiekvienos valstybės narės nacionalinės teisės aktai.
- 31 Iš esmės Komisija teigia, kad, nors pagal minėtą sprendimą *Heininger* neteisinga laiko atžvilgiu apriboti teisę nutraukti sutartį nuo jos sudarymo, tačiau pagrindinėje byloje nagrinėjami nacionalinės teisės aktai numato šios teisės apribojimą laiko atžvilgiu nuo visiško šios sutarties įvykdymo.

Teisingumo Teismo atsakymas

- 32 Pirmiausia reikia pažymėti, kad Direktyvos dėl pardavimų namuose tikslas yra vartotojo apsauga nuo rizikos, kylančios iš sutarties sudarymo ne prekybai skirtose patalpose (žr. šiuo klausimu minėto sprendimo *Schulte* 66 punktą).
- 33 Direktyvos dėl pardavimų namuose penkta konstatuojamoji dalis pabrėžia, kad vartotojui turėtų būti suteiktos mažiausiai septynios dienos, per kurias jis turėtų teisę nutraukti sutartį, kad galėtų įvertinti iš sutarties kylančius išpareigojimus. Tai, kad minimalus septynių dienų laikotarpis turi būti skaičiuojamas nuo momento,

kai vartotojas gavo informaciją apie teisę nutraukti sutartį, paaiškinama tuo, kad, jei vartotojas nežino apie teisę nutraukti sutartį, jis negali ja pasinaudoti (minėto sprendimo *Heininger* 45 punktą).

- 34 Tačiau reikia priminti, pirma, kad, pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nuorodas, A. Hamilton iš *Volksbank* gavo klaidingą informaciją, susijusią su nagrinėjamos paskolos sutarties nutraukimu, todėl jai, remiantis jos rašytinėmis pastabomis, buvo atimta galimybė pasinaudoti šia teise ir, antra, kad šalys pagrindinėje byloje visiškai įvykdė savo įsipareigojimus pagal šią sutartį.
- 35 Kaip pastebėjo generalinis advokatas savo išvados 18 ir 19 punktuose, klaidingos informacijos, susijusios su teise nutraukti sutartį, suteikimas raštu vartotojui turi būti prilyginamas tokios informacijos nesuteikimui, todėl šios abi aplinkybės sukelia vartotojo klaidas jo teisės nutraukti sutartį atžvilgiu.
- 36 Esant tokioms aplinkybėms, Direktyvos dėl pardavimų namuose 4 straipsnio trečiojoje pastraipoje numatyta, jog „valstybės narės užtikrina, kad jų nacionalinės teisės aktuose būtų nustatytos tinkamos vartotojų apsaugos priemonės“.
- 37 Todėl pagrindinėje byloje kyla klausimas, ar priemonė, pagal kurią šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje numatyta teisė nutraukti sutartį galima pasinaudoti mėnesį po to, kai šalys visiškai įvykdė įsipareigojimus pagal ilgalaikę paskolos sutartį, kai vartotojas gavo klaidingą informaciją, susijusią su teise nutraukti sutartį, nepaisant to, pagal šios direktyvos 4 straipsnio trečiąją pastraipą gali būti laikoma tinkama vartotojo apsaugos priemone.

- 38 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad sąvoka „tinkamos vartotojo apsaugos priemonės“, kuri yra Direktyvos dėl pardavimų namuose 4 straipsnio trečiojoje pastraipoje, nurodo, jog Bendrijos teisės aktų leidėjas ketino šioms priemonėms priskirti vienodą taikymo sritį Bendrijoje.
- 39 Be to, šioje nuostatoje sąvoka „tinkamos“ reiškia, kad šios priemonės nenumato absoliučios vartotojų apsaugos. Iš tiesų valstybių narių diskrecija turi būti vykdoma tiek pagal Direktyvos dėl pardavimų namuose pagrindinį tikslą, tiek pagal kitas jos nuostatas.
- 40 Jei tiesa tai, kaip primenama šio sprendimo 32 punkte, kad Direktyvos dėl pardavimų namuose pagrindinis tikslas yra vartotojų apsauga, reikia pabrėžti, kad tiek bendra šios direktyvos struktūra, tiek keletos nuostatų formuluotės nurodo, kad šiai apsaugai taikomi kai kurie apribojimai.
- 41 Kalbant būtent apie sutarties nutraukimo termino apribojimo tikslą, šios direktyvos penkta konstatuojamoji dalis numato, kaip primenama šio sprendimo 33 punkte, kad šis terminas vartotojui suteikia galimybę „įvertinti iš sutarties (sudarytos namuose) kylančius įsipareigojimus“. Iš tiesų minėtos konstatuojamosios dalies nuoroda į sąvoką „iš sutarties kylantys įsipareigojimai“ reiškia, kad vartotojas gali nutraukti tokią sutartį per šios sutarties galiojimo terminą.
- 42 Taip pat nuostata, reglamentuojanti teisę nutraukti sutartį, t. y. Direktyvos dėl pardavimų namuose 5 straipsnio 1 dalis, be kita ko, numato, kad „vartotojas turi teisę atsakyti savo veiksmų rezultatų išsiųsdamas pranešimą“. Iš tiesų sąvokos „pranešimas“ vartojimas šioje nuostatoje reiškia, kaip teigė *Volksbank* per Teisingumo Teismo posėdį, kad teise nutraukti sutartį galima pasinaudoti, išskyrus atvejus, kai pasinaudojimo ja metu vartotojas neturi jokių įsipareigojimų pagal nutraukiamą sutartį. Ši logika išplaukia iš vieno iš bendrųjų civilinės teisės principų, t. y. bendra tvarka

sutartis visiškai įvykdoma, kai abi šalys įvykdo savo įsipareigojimus pagal šią sutartį ir pasibaigia šios sutarties terminas.

- 43 Be to, pagal šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalį, reglamentuojančią teisės nutraukti sutartį pasekmes, pranešimo apie sutarties nutraukimą poveikis yra tas, kad vartotojas atleidžiamas „nuo bet kokių įsipareigojimų pagal nutrauktąją sutartį“. Šioje nuostatoje nuoroda į sąvoką „įsipareigojimai“ reiškia, kad šių pasekmių egzistavimas suprantamas taip, jog vartotojas pasinaudojo savo teise nutraukti sutartį vykdomos sutarties atžvilgiu, taigi po visiško sutarties įvykdymo daugiau įsipareigojimų nėra.
- 44 Be to, kalbant apie sutarties nutraukimo teisinius padarinius, būtent kiek tai susiję su mokėjimų už tiktas prekes ar suteiktas paslaugas atlyginimo ar gautų prekių grąžinimo, Direktyvos dėl pardavimų namuose 7 straipsnis nurodo nacionalinės teisės aktus.
- 45 Iš to išplaukia, kad „tinkama priemonė“ Direktyvos dėl pardavimų namuose 4 straipsnio trečiosios pastraipos prasme yra priemonė, kuri numato, kad šalių įsipareigojimų pagal ilgalaikę paskolos sutartį įvykdymas lemia teisės nutraukti sutartį pasibaigimą.
- 46 Šio išaiškinimo nepatvirtino minėti sprendimai *Heininger* ir *Schulte* bei 2005 m. spalio 25 d. Sprendimas *Crailsheimer Volksbank* (C-229/04, Rink. p. I-9273). Iš tiesų iš minėto sprendimo *Heininger* 16 ir 18 punktų, minėto sprendimo *Schulte* 26 punkto

ir minėto sprendimo *Crailsheimer Volksbank* 24 punkto matyti, kad šiuose sprendimuose Teisingumo Teismo Direktyvos dėl pardavimų namuose išaiškinimai buvo susiję su iki galo dar neįvykdytomis paskolos sutartimis. Tačiau taip nėra pagrindinėje byloje.

47 Kalbant konkrečiau apie minėtą sprendimą *Heininger*, Teisingumo Teismas jame nusprendė, kad Direktyva dėl pardavimų namuose prieštarauja tam, jog nacionalinės teisės aktų leidėjas šios direktyvos 5 straipsnyje įtvirtintam pasinaudojimui teise nutraukti sutartį taikytų vienerių metų terminą nuo sutarties sudarymo, jeigu vartotojas negavo šios direktyvos 4 straipsnyje numatytos informacijos. Tačiau, kaip teisingai teigia *Volksbank*, Vokietijos vyriausybė ir Komisija, taip nėra pagrindinėje byloje. Iš tiesų šiuo atveju nacionalinės teisės aktų leidėjas taiko vieno mėnesio terminą nuo visiško sutarties šalių įsipareigojimų pagal sutartį įvykdymo.

48 Kalbant apie šį vieno mėnesio terminą, numatytą pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose, reikia priminti, kad pagal Direktyvos dėl pardavimų namuose 8 straipsnį ši direktyva netrukdo valstybėms narėms priimti arba toliau taikyti nuostatų, labiau saugančių vartotojus jos taikymo srityje.

49 Atsižvelgiant į visa tai, kas pasakyta, į pirmąjį pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Direktyva dėl pardavimų namuose turi būti aiškinama taip, kad nacionalinės teisės aktų leidėjas gali numatyti, jog šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta teise nutraukti sutartį galima pasinaudoti vėliausiai per mėnesį po visiško sutarties šalių įsipareigojimų pagal ilgalaikę paskolos sutartį įvykdymo, kai vartotojas gavo klaidingą informaciją apie pasinaudojimo šia teise sąlygas.

50 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, į antrąjį klausimą atsakyti nereikia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 51 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 85/577/EEB dėl vartotojų apsaugos, susijusios su sutartimis, sudarytomis ne prekybai skirtose patalpose, turi būti aiškinama taip, kad nacionalinės teisės aktų leidėjas gali numatyti, jog šios direktyvos 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta teise nutraukti sutartį galima pasinaudoti vėliausiai per mėnesį po visiško sutarties šalių įsipareigojimų pagal ilgalaikę paskolos sutartį įvykdymo, kai vartotojas gavo klaidingą informaciją apie pasinaudojimo šia teise sąlygas.

Parašai.